

Co czytają na UJ? Bardzo subiektywny przegląd książek, filmów i seriali, i muzyki, z którymi możecie dłużej poeksplorować koreańską przygodę

KSIAŻKI

Hwang Sok-yong

Mater 2-10 – wielopokoleniowa saga pokazująca koreańskie realia od okupacji japońskiej po lata 2000. Opowieść pełna duchów, żalu za przemijającym światem, pokazująca jak losy jednego pokolenia wpływają na kolejne.

O zmierzchu – opowieść o Korei okresu modernizacji. Pokazuje han jako żal wobec własnych decyzji, zarówno tych podjętych jak i nie.

Księżniczka Bari – silnie nawiązująca do tradycyjnego koreańskiego folkloru opowieść o imigrantach i poszukiwaniu własnego miejsca w świecie. Dużą rolę odgrywa pieśń, którego losy niestety nie są szczęśliwe.

Bora Chung

Przeklęty królik – zbiór opowiadań o lekko horrorowym charakterze. Akcja ostatniego opowiadania toczy się w Warszawie.

Sny umarłych – wątek szamanizmu i nawiedzenia przez duchy. Sytuacja kobiet w Korei Południowej.

Rozkład północy – zbiór opowiadań związanych z tajemniczym instytutem. Przedstawienie sytuacji mniejszości społecznych w Korei Południowej.

Han Kang:

Wegetarianka – pytanie o miejsce człowieka w naturze, sytuacja kobiet w Korei Południowej.

Nadchodzi chłopiec – wielogłosowa opowieść o masakrze w Gwangju. Pokazuje jak traumy historyczne wpływają na kolejne pokolenia Koreańczyków.

Nie mówię żegnaj – opowieść o masakrze ludności na Jeju, poznawaniu przeszłości ukrywanej przez własną rodzinę.

Biała elegia – wspomnienia Autorki z pobytu na stypendium w Warszawie. Opowieść o godzeniu się z przeszłością oscylująca pomiędzy prozą a poezją.

Lekcje greki – "to rozpisana na dwa głosy opowieść o utracie i zanikaniu".

Cho Nam-joo

Urodzona w 1982 – książka wywołała ogromne kontrowersje w Korei Południowej. Opowiada o nierówności płci i postrzeganiu kobiet przez społeczeństwo koreańskie.

Panna Kim wie – zbiór opowiadań dotyczących koreańskiego społeczeństwa, skoncentrowany na sytuacji kobiet.

Lee Yuri – Brokułowy cios – zbiór opowiadań w stylu realizmu magicznego mówiący o samotności, miłości i relacjach między ludzkich.

Gu Byeong-mo – Osiedle Sielskiej Przyszłości – dystopijna opowieść o wychowywaniu dzieci, pokazująca relacje pomiędzy sąsiadami oraz trudność wyczucia nunchi.

Pyun Hye-young – Dół – bardzo mroczna opowieść o zależności pomiędzy ludźmi, odpowiedzialności i karze.

Yi Mun-yeol – Nasz skrzywiony bohater – Korea Południowa w trakcie rządów dyktatorskich. Opowieść o życiu szkolnym i relacjach władzy pomiędzy dziećmi.

Keum Suk Gendry-Kim – Trawa – powieść graficzna o Kobietach Pocieszycielkach. Kobietach wykorzystywanych seksualnie przez japońskie wojsko w trakcie II wojny światowej.

Djuna – Wszystko, co dobre, tutaj umiera – zbiór opowiadań z gatunku science fiction, horror i weird fiction. Mamy tutaj opowieść o wampirach z epoki Joseon, zaginionych filmach i potencjalnym kierunku ewolucji.

Yoon Ha Lee – Gambit lisa pierwsza część trylogii (ale możliwe, że Autorka napisze kolejną część <3, w Polsce ukazała się dopiero pierwsza część serii) science fiction. Autorka jest amerykanką koreańskiego pochodzenia, jednak cała trylogia, pomimo że dzieje się w dalekiej przyszłości i w kosmosie bardzo silnie nawiązuje do tradycyjnego folkloru, historii i relacji społecznych.

Opowieść o Czhun-hiang, najwierniejszej z wiernych (okropny zapis imienia bohaterki w starej transkrypcji) – opowieść na podstawie pansori, klasyka klasyków i jedna z najbardziej znanych koreańskich opowieści.

Min Jin Lee – Pachinko

Choi Eunyoung – Uśmiech Shoko

FILMY I SERIALE

Służąca/ Handmaiden – Pak Chan Wook – akcja toczy się w trakcie okupacji japońskiej. Pokazuje realia w jakich żyli Koreańczycy i radzili sobie z sytuacją, w której się znaleźli. Romans queerowy.

The King and the Clown – Lee Joon-ik – opowieść o akrobatach żyjących w okresie Joseon, którzy zostają złapani przez wojsko i zmuszeni do występów przed królem, który nigdy się nie uśmiecha.

Parasite – Bong Joon-ho – zdobywca Oscara. Film koncentruje się na nierównościach społecznych w Korei Południowej.

Wiosna, lato, jesień, zima i wiosna – Kim Ki-duk – klasyka kina koreańskiego, piękne widoki i muzyka.

Opowieść o dwóch siostrach – Kim Jae-woon – horror zainspirowany tradycyjną opowieścią o Janghwa i Hongryeon. Opowieść o trudnych relacjach w rozbitej rodzinie.

Seopyeonje – Im Kwon-taek – klasyka kina i film najlepiej przedstawiający han. Opowieść o rodzinie wykonawców pansori, cierpieniu i miłości do sztuki.

A frozen flower – Yu Ha – opowieść o trójkącie miłosnym pomiędzy królem, królową oraz młodym strażnikiem. Piękne kostiumy a przede wszystkim muzyka, której teksty nawiązują do klasycznej koreańskiej poezji. Wątek queerowy.

Squid Game – sezon 1 – ciekawe ukazanie problemów społecznych Korei Południowej ubrane w brutalną i pozornie bezsensowną formę gry.

Jutro/Tomorrow – serial o wysłannikach zaświatów, ratujących ludzi próbujących popełnić samobójstwo. Liczne wątki związane ze współczesną sytuacją społeczną w Korei Południowej.

Chwała/The Glory – serial o zemście. Realistyczne pokazanie problemu przemocy w koreańskiej szkole.

Dam ci lekcję – serial o problemach koreańskich szkół. Oczywiście część problemów jest wyolbrzymiona, ale inspirowane są prawdziwymi wydarzeniami np. odcinek o nauczycielce z szkoły podstawowej.

Mal-Mo-E: The Secret Mission – film o członkach Koreańskiego Towarzystwa Językowego, którzy podczas okupacji japońskiej potajemnie zbierają koreańskie słowa i pracują nad słownikiem, by ocalić język koreański przed wyparciem.

Good News – film o porywaczach, którzy przejmują japoński samolot i chcą polecieć nim do Korei Północnej.

Assassination – film o grupie koreańskich działaczy niepodległościowych, którzy podczas okupacji japońskiej przygotowują zamach na przedstawicieli władz kolonialnych i kolaborantów.

Mr. Sunshine – serial o losach Koreańczyków żyjących u schyłku dynastii Jseon, w okresie narastających wpływów Japonii, oraz o rodzącym się ruchu oporu przeciwko kolonizacji.

Pachinko – serial o losach kilku pokoleń koreańskiej rodziny, naznaczonych japońską okupacją, emigracją do Japonii i doświadczeniem życia jako koreańska mniejszość.

K-POP I MUZYKA TRADYCYJNA

Jindo Arirang – czyli to z czym Arirang powinien się kojarzyć, jedna z najbardziej tradycyjnych pieśni koreańskich

<https://www.youtube.com/watch?v=InyaAPmAgkM>

Ganggangsullae – tradycyjna pieśń i taniec koreański, wykonywany wyłącznie przez kobiety <https://www.youtube.com/watch?v=zjg757sy8k8>

Współczesna reinterpretacja Ganggangsullae wzbogacona o rap, teledysk pokazuje widoki i elementy tradycji związane z obszarem Gyeongju i Andong

<https://www.youtube.com/watch?v=dqkfpKJw348>

Ateez – The Real – chyba najlepsza muzyczna interpretacja uczucia heung – wszechogarniającej radości, która przechodzi pomiędzy ludźmi

<https://youtu.be/07AT6fLHIGs?t=195>

Ateez – Ice on My Teeth – w ostatniej części występu słychać fan chant, nawiązującą do tradycji formę interakcji pomiędzy artystą a publicznością

<https://www.youtube.com/watch?v=c-n92OgbbwA>

ToppDogg – Arario – chyba najlepiej wykorzystująca elementy tradycyjnej muzyki koreańskiej kpopowa piosenka. Nawiązania do tradycji widać zarówno w warstwie muzycznej, wizualnej jak i tekstowej. Utwór również reprezentuje koncepcję heung <https://www.youtube.com/watch?v=ascOzpuacLY>

Oneus – LIT – zespół chętnie nawiązuje w swoich conceptach do tradycyjnej kultury koreańskiej <https://www.youtube.com/watch?v=0jVBKcv5NzQ>

Xikers – Tricky House – zespół nawiązujący conceptem do koreańskiego folkloru, szczególnie postaci dokkaebi, specyficznego trickstera, który słynie z posiadania dużej ilości złota i magicznych mocy

<https://www.youtube.com/watch?v=HefrSFeMyPs>

Stray Kids – Thunderous (소리꾼) oraz Divine – teledysk do Thunderous nawiązuje do wielu elementów z koreańskiego folkloru, a zwłaszcza do wcześniej wspomnianych dokkaebi, Divine z kolei wykorzystuje tradycyjny koreański rytm muzyki ludowej ("덩기덕 쿵 더러러러" - "deong-gi-deog koong-deo-reo-reo-reo") <https://www.youtube.com/watch?v=EaswWiwMVs8> oraz <https://www.youtube.com/watch?v=E8i32NXMxnc>

BTS – Idol – występ z gali Melon Music Awards z 2018 roku – elementy tradycyjnych tańców koreańskich (taniec z bębnami, w tym przypadku Samgo-Mu – trzy bębny, taniec z wachlarzami – buchaechum, taniec maskowy – talchum oraz taniec lwa – Bukcheong sajanoreum), do tego tradycyjne stroje oraz instrumenty koreańskie, to świetny przykład heung – <https://www.youtube.com/watch?v=9NZW0Utv2jg>

dodree – HAWWAH – niedawno debiutujący duet, który w swej twórczości łączy tradycyjną muzykę koreańską z popem, jedna z członkiń uczyła się tradycyjnego śpiewu w stylu pansori a druga tradycyjnego tańca koreańskiego – <https://www.youtube.com/watch?v=xsgaYT6gi-Q>

A.C.E – 또개비 (Favorite Boys) – teledysk nawiązuje do postaci dokkaebi oraz innych elementów folkloru – <https://www.youtube.com/watch?v=P4I6UUerDVs>

AGUST D – Daechwita – piosenka wykorzystuje fragment tradycyjnego utworu "Daechwita" – muzyka militarna wykonywana podczas procesji króla lub przemarszu armii oraz malarstwa z gatunku Sipjangsaengdo – obrazy symbolizujące długie życie (np. Obraz ze słońcem i księżycem nad pięcioma górami) – <https://www.youtube.com/watch?v=qGjAWJ2zWWI>

Min Kyung Hoon, Kim Hee Chul – Hanryang – teledysk z humorem, ale wykorzystujący tradycyjne elementy jak stroje, instrumenty, taniec lwa – <https://www.youtube.com/watch?v=APbypLnkFC8>

Lim Kim – Entrance – artystka wykorzystuje wiele elementów pansori oraz tradycyjnych instrumentów w swojej muzyce – <https://www.youtube.com/watch?v=mazPt-kEoUE>

Song Sohee – Not a Dream – łączy współczesną muzykę popularną z elementami tradycyjnego koreańskiego śpiewu (gugak). <https://www.youtube.com/watch?v=Zbo7UY8dxh8>